

O-vár, Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.
ra évnegyedre 3 ft o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr, másodszor 6 kr, harmad-
szor 5 kr. o.é. s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltet

Kiadó-Hivatal :
Középutca, STEIN J. Könyvkereskedése

„A közelebb lefolyt tizenkét esztendő súlyos szenvedések kora volt reánk nézve. Ősi alkotmányunk eltöröltetett s a korlátlan hatalom idegen rendszere nehezedett reánk. És e nyomasztó rendszert még súlyosabbá tették azok, kik azt ellenséges indulattal, korlátolt fölfogással, s gyakran rossz akarattal kezelték. Bűn volt előttük a szabadság érzete, bűn volt ragaszkodásunk nemzetiségünkhöz, bűn volt még a legtisztább honszeretet is. Országunk erejét kimerítették, a nemzet vagyonát jogtalanul elidegenítették, nemzetiségünket üldözés tárgyává tették. Minden nap új szenvedést hozott, minden új szenvedés egy gyökeret szakasztotta el keblünkben a hitnek és bizalomnak.

Isten úgy akarta, hogy szenvedjünk, de ne csüggedjünk s hűtlenek ne legyünk önmagunkhoz, és az általunk következtetészen gyakorolt semleges ellentállás egyfelől s a rossz kormányzat okozta pénz-zavar, tekintély, esztaveszítés, s ezek folytán egy tartomány elvesztése, arra birták végre a tényleges hatalmat, hogy belátva eddigi kormányrendszerének tarthatatlan, célra nem vezető voltát, az alkotmányos tér felé adjon engedményeket, melyek bár önalkotmányunkat nem csak vissza nem állíták, hanem azt több sarkalatos részeiben újra megsérték, lehetővé tévük a nemzetnek, hogy ősi alkotmányos jogainak egy részét visszafoglalhassa.

Megszűntetve a tényleges hatalom az akadályokat, melyek tizenkét szomorú éven át az országgyűlés tartását lehetetlenné tévék, összejöttünk mi is, mint a magyar nemzet képviselői; de midőn ezen minőségben az első lépést tenni akarnók, fájdalommal kell tapasztalunk, hogy hazánk némely részire nézve még ma is fennállanak az akadályok, hogy hazánk királyhágtantuli része, Horvát- és Tótország, valamint a határörvidék, Fiume és a tenger mellék is még ma is gátolva vannak abban, hogy képviselőiket jog és törvény szerint ide küldhessék.

Ily körülmények között törvényeinkhez, alkotmányunkhoz való hű ragaszkodásunk éppen úgy, mint hazánk a nevezetes részei s a magyar koronához tartozó amaz országok iránti testvéries kötelességünk elutasíthatatlanul parancsolják; hogy mindaddig, még amaz akadályok elhárítva nem leendnek, semmi nemű törvényhozási tényekbe ne bocsátkozzunk.

Tekintve azonban a percznek fontos voltát, tekintve azt, miszerint lehet, hogy nem lesz egyidőre módunk hazánk ügyében ünnepélyesen nyilatkozhatni, kötelességünknek ismerjük, felfejteni, az egész világ előtt érthetővé tenni hazánk közjogi állását szemben Ausztriával, felmutatni a viszonyt, melyben annak az örökös tartományokhoz állnia kell, kimutatni annak alkotmányos szabadságához és törvényes függetlenségéhez való jogát egyfelől, és meggyőzni a világot a világot arról másfelől, hogy hazánk jogszerű helyzete Európának és a civilizációnak érdekében van, s nyilatkozni végtül a megoldásra váró legfontosabb kérdésekben oly czélból, hogy bebizonyítsuk, miszerint az általunk követni óhajtott politika valóban szabadalvú, hogy bebizonyítsuk, hazánk minden rangu, ajku s hitelekezetű lakóinak, hogy érdekeikről egy perczig sem feledkeztünk meg, s azoknak a teljes jogegyenlőség alapján eleget tenni szándékozunk.

A tényleges hatalomnak minden eljárása az október 20-diki diploma s a február 26-iki patens, melyeknek alapján az összes birodalmi szervezni, hazánkat abba beléolvasztani akarja, nemcsak törvényeinkkel ellenkezik, hanem egyenesen megátadja azon államszerződést, mit a magyar nemzet 1723-ban az uralkodóhazzal kötött, pedig az s az általa alá helyezett régebb s általa alatt alkotott újabb sarkalatos törvények jeleik ki hazánk törvényes állását.

Oseink, midőn az említett évben Magyarország koronájára néve a habsburgbáz nőgára is átruházták az örökösödést, ahöz határozott fűltételeket kötöttek. Kimondták, hogy Magyarországon is szintugy, mint az örökös tartományokban az elsőszülöttség sora tartassék meg, s ennélfogva mind Magyarorszában, mind az örökös tartományokban az uralkodóháznak ugyanazon tagját illesse a trón. Kimondották mind Magyarországra és a magyar korona országaira, mind az örökös tartományokra néve együtt és viszonyosan az elválaszthatatlan és feloszthatatlan birtoklást, mert sem III. Károly, sem Magyarország, sem az örökös tartományok nem akarták, hogy jöendőben a fejedelem feloszthassa gyermekei közt tartományait, mint ez korábban gyakran és még I. Ferdinánd alatt is megtörtént. De midőn az elválaszthatatlanság és feloszthatatlanság elvét a birtoklásra néve megállapították, azt az országálsákn és kormányzatnak sem formájára, sem lényegére ki nem terjesztették, sőt ellenkezőleg, világosan kikötötték a 2-dik t.-czikknek 9-dik §-ban, hogy a nágnak ekképen elfogadott örökösödésére is kiterjesztessék az 1715. évi 3-dik t.-czikknek rendelete, mely szerint a nemzet biztosittatik, hogy a fejedelem Magyarorszában soha másként országáni s kormányozni nem fog, mint az országának alkotott és jöendőben alkotandó világos törvényei szerint. Kikötötték határozottan azt is, hogy a király az ország jogait, szabadságát, törvényeit köteles leend mindenkor megtartani, uralkodásra léptekor magát megkoronáztatni, királyi hitlevelet kiadni s a koronázási hitet letenni.

A sanctio pragmatica tehát, mely alatt hazánkra nézve soha mást, mint az 1723-diki törvényekben felfektetett két oldali szerződést, érteni nem lehet, Magyarország önállását függetlenségét világosan föntartotta, a nemzet ezen jogá-

hoz minden időben szorosán ragaszkodott, s ezen föltétel mellett szállott a magyar korona minden magyar királyra, ki a sanctio pragmaticának megkötése óta, Magyarország trónjára lépett. Csak II. József császár volt, III-dik Károly maradácai közül, ki magát megem koronáztatta s uralkodott absolut hatalommal, de Magyarország törvényes királyának el nem ismertetése s nemcsak törvényhozási s közigazgatási rendeletei, miket élete végnapjaiban maga is visszavont, hanem a magánosok részére kiadott adomány-levelei s privilegiumai is törvény által érvényteleneknek nyilvánítottak, mint ezt az 1790. évi 32-dik t. czikkely bizonyítja.

Mária Theresia volt az első magyar király, ki a sanctio pragmatica erejénél fogva lépett Magyarország trónjára. Az ő trónralépte által lépett tehát az először életbe, és midőn a magyar trónt elfoglalta, pontosan teljesítette is azon föltételeket, mikhez örökösödési joga kötve volt; kiadta a királyi hitlevelet, letette a koronázási esküt, sőt az 1741-dik 8-dik t.c-zikkelyben újra biztosította Magyarországot: hogy az ország jogait, szabadságát, törvényeit szentil megtartja s ünnepélyesen kijelentette, hogy Magyarország az örökös tartományok módja szerint soha sem fog kormányoztatni.

A második magyar király II. Leopold, ki bátyjának a megnem koronázott II. Józsefnek halála után lépett trónra, kiadván koronázásokor a királyi hitlevélet s letévé a koronázási esküt, azon fölül külön egy törvényczikkben Magyarország önállását, s függetlenségét még részletesebben biztosította. Ugyanis az 1790. 10-dik t.-cikkben világosan elismeri, hogy: „ámhár az uralkodóház nőágának az 1723-dik 1. és 2-dik t.-cikkekben Magyarországra nézve megállapított örökösüdsége ugyanazon fejedelmet illeti, kit a megállított örökösüdségi rend szerint az elválaszthatlanul és eloszthatlanul birandó örökös tartományokban illet az uralkodás, Magyarország mindazonáltal szabad ország s egész ország-lási formájára nézve független s semmi más országnak vagy népnek lekötvé nincs, hanem saját önállással s alkotmány-nyal bír, s abban a király csak az országnak saját törvé-nyei szerint nem pedig a többi tartományok módjára orszá-golhat és kormányozhat.” És egy másik törvényben az 1790. évi 12-dik t. cikkben elismeri azt is: „hogy Magyarorszá-gban a törvények alkotásának, eltörlésének s magyarázásá-nak joga a törvényesen koronázott királyt s országgyűlésre törvényesen összesereglett országos rendeket közösen illeti, s ezen jogot az országgyűlésen kívül gyakorolni nem lehet.” A végrehajtóhatalmat pedig a „fűléség csak a törvények ér-telmében gyakorolhatja.” A törvények ezen szavai s a feje-delemnek ily határozottan világos elismerése után lehet-e Magyarországnak alkotmányos önállásán kétkedni?

Első Ferencz, ki édes atyja után a magyar koronát öröklötte, nemcsak a királyi hitelevélben biztosította a nemzet jogainak, szabadságának és törvényeknek megtartását, hanem későbbben is uralkodásának 33-ik évében, az 1825-ik évi 3-dik t.-czikkelyben ujabbán kijelentette, hogy a fennemlített 1790. évi 10-dik t.-czikk rendeletét szorosan megfogja tartani s nyíltan elismerte, hogy az adó és adó és katonalegális kérdéseit az országgyűléstől elvonni, s az országgyűlésileg megajánlott adót országgyűlésen kívül soha semmi szín alatt felemleni nem lehet.

Hasonló biztosításokat adott a nemzetnek V. Ferdinánd is királyi hitlevelében, sőt még bővebbeket, azon törvényekben, miket 1848-ban szentesített, mely törvények legsarkalatosbjai semmit egyebet nem tartalmaznak mint a kormánynak a korigényeihez módosítását, nem új jogokat szerzett általuk a nemzet, csak tisztábban, korszerűbben állította össze azokat. (Folytatjuk.)

A képviselőház ülése jun. 3. A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesítettik.

A ház elnöke jelenti, hogy Közép-Szolnok és Esztergam megyék Teleky László gróf halála miatt részvétfeliratokat intéztek.

Somogy és Nógrádmegyék és Bakabánya városa, az adónak törvénytelen behajtása ellen tiltakozván, orvoslást kérnek.

Tancsics János, fogságban szenvedő testvérének,
Tancsics Mihálynak kiszabadításaért folyamodik.

Az állandó igazolási bizottság véleményezéséhez képest, Zsitvay József, Elek Mihály és Bagossy Sándor igazoltak.

Révész Imre, képviselői állomásáról lemondván, lemondási levele felolvastatik.

Bernáth Zsigmond. E lemondási eset nem egyedül állván, mivel ily rögtöni lemondás által 30.000 választó

egyszerre képviselő nélkül marad, arra ohajtja a házati figyelemzettetni, hogy jövőre nézve ugy intézkedjék, hogy a leköszönni ohajtó képviselő helyét el ne hagyhassa addig, míg utóda be nem érkezik.

Elnök: a kérdés annyira fontos, hogy annak így a napi renden kívül eldöntése kívánatosnak nem látszik. Meltóztatassanak tehát e tárgyban indítványt tenni, egyebiránt addig is Debreczen városa felszólítandó lesz, hogy a tisztelt képviselő helyét más választás által pótolja.

Ezekután a napi renden levő tanácskozás folytatott.
Beszélték: Papp János, Missics János, Frater Pál, Jámbor Pál, Thalabér Lajos, Lónyai László, gr. Ráday Gedeon, Buday Lőrincz, Ráthonyi József, a többi tisztelt szónokok, valamint a főnembiek is, csak azért szállaltak fel, hogy egyszerűen kijelentsék, miszerint a határozatot pártolják, s elmondhassák, hogy a „manoeuvre által magukat a térről leesorítani nem engedik.”

E szónokok név szerint, Besze János (az egyetlen, ki nem röviden beszélt), Perczel István, Szillő György, Konkoly Pál, Beöthy Zsigmond, Ács Károly, Károlyi János, Zámory Kálmán, Békassy Lajos, Csanády Sándor, Balogh János, Pongrácz Lajos.

Az ülés a szokottnál majd egy órával később oszlott szét, miután az elnök kijelenté, hogy miután a ház türelme, de a tárgyi is kimerítve van, holnap az indítványozó fog élni a szabályok szerint neki indítványozott pártjával.

— A birodalmi tanácsban, máj. 27. arról volt szó, ki fizesse a követek lapidárait; a kincstár-e, vagy a finansz-miniszter valamely birodalmi alapról, melyből a birodalmi képviselőnek összes kiadásai fedeztetnek?

Ez ugyan tulajdonképpen egyre megyen, de azért majd hajbakaptak e birodalmi érdekű thema fölött a követ urak.

Az egész historia pedig abból állott, hogy egy bizonyos bukovinai követ, különben parasztember, merő költ.

ségkimelési tekintetből s így tiszta birodalmi egységességi hazafiságból azon ajánlatot tette román nyelven, hogy a bewilligt 10 frt. napidíj helyett elegendő lesz a követeknek 7 forint osztrák értékben!

Először sehoggy sem tetszett a 3 frt. naponkénti depedita, s ez igen természetes; ki is fogadna szívesebben 7 frtot 10 helyett egyetlen napra, mi egy hónapban tíz híján éppenséggel száz gulden!

De nagyobb volt a felakadás az oláh dikióval! A jobboldali — nemzeti — párt kapott ez alkalmon, s követelte, hogy a bukovinai kolleگا mondókája fordíttassék le azonnal német nyelvre, — mit melleleg monda nem lehet helyben hagyni, mert hát akkor a cseh, lengyel, rutén követek, kik egyrészen szintén nem értik az oláh nyelvet, de a németet sem, jogosan követelhetnék volna, hogy az oláh követérs beszéde az ő nyelvökre is lefordíttassék, mert ezt kívánja a Gleichberechtigung . . . míg ellenben a baloldali centralisták erre felzudultak, de csakhamar meghasonlottak, mert közülök is némelyek a nemztiek követelését támogatták.

Ily helyzetbe jutottak hajdanában Noe fiai Szenaár mezején, midőn ama nevezetes tornyot építék vala, melynek romjain Babel emelkedék vala . . . Babylon magna civitas !
És állékalt Schmechel . . .

Es fölkel Schmerling, utána Kuranda a fordítás mellett, aztán felkeltek ezek lekötelezettjei, de még Litwinowicz galicziai is hiveivel, s így a többség a fordítás mellett nyilatkozott. Akkor történt, hogy dr. Giskra a szó valóságos értelmében haját tépte, míg társai magukon kívül voltak dühökben! . . . és ha még majd az ily eset ismétlése cseh, lengyel, rutén részről előkelendő!

— Horvát országgyűlés. Máj. 29. A mai ülésben Pavlekovich indítványozza: „hogy az állami adókat ezután az országgyűlés határozza meg, mint 1848-ig s az általa kinevezett organumokkal hajtassa be, minden egyéb adót, egyedűrságot sat. törvénytelennek nyilatkoztasson ki.” Ezután felolvastatik az udv. dikasteriumnak felelete, mely szerint a pétervári határozat országgyűlési képviselőle nem engedtetik meg. A bán ezután indítványozza, hogy az államjogi kérdések fejtegetéséhez fogjanak, mely a jövő hét első ülésében fog megtörténni.

Δ (A törvénykezési értekezlethez.) Junius 1-ső napján, 1861. — Futólag pillanték bele tegnap a „Kolozs-vári Közlöny“ egyik közelebbi számába. Olvastam, hogy Kolozs-várt egy kormányászeki bizottmány tervet készít tör-vénykezésünkről.

Mind tiszteltreméltó nevek, a melyeket ezen bizottmány tagjai gyanánt olvastam. Azonban ha igazak azon ki-
nevezések, melyeket a hirlap e fontos kérdés megfejtése kö-
ril előre sejtetni enged, nagyon szerencsétlenül lesz az
megoldva.

Állittatik, hogy az alaki jogra nézve a régibb erdélyi törvénykezés fog megtartatni.

Pár hónappal ezelőtt egy cikkemben kimondván, hogy confusioról olyanról, mint a milyen a törvénykezésben bekövetkezend, ha Erdély még tovább is az unió nélkül fog maradni, soha eszmém se volt.

Ismételni kénytelen vagyok ezt most is.

A jelen alkotmányos rehabilitációi korszakban magánjogi és törvénykezési bajainkat nyílt kérdésnek tekintem. Ilyennek tekintette azt Magyarország is. Jussanak esztünkbe hazánk legnagyobb élő fiának Deáknak ez iránti első nézetét, az országbírói értekezleten kifejezett véleményét; ezen munkálatnak előbb a felség általi szentesítése, pár nap múlva az országgyűléshez utasítása; azon különböző utak, melyeket a Királyhágon túli törvényhatóságaink e tárgyban követtek és követnek.

De ne feledjük most főként azt, hogy Tisza Kálmán indítványára országgyűlésünk egy kilencz számból álló bizottságot ezen országbírói értekezleti munkánk megvizsgálására és vélemény előterjesztésre már ki is nevezett. És

reméltnék lehet, hogy a most szőnyegen lévő fontos kérdésnek eldölése után az országgyűlés e tárgyat sietőleg eléveendi.

Szóljunk hozzá, szóljunk minél többen, vitassuk meg, mert megyeinkben igenis beállott azon confusio, mit előre jósoltam. Azt mondtam, fogadják el megyeink az országbírói értekezlet elveit, megtartva Erdély sajátos és a magyarhonitól oly nagyon különböző successionalis törvényeit; kimondtam, hogy alkotmányos ítélőbíró az 1791-ki 8-dik törvényezik megapodásával az edictumok s pátecsak által behozott osztrák törvények szerint itélni nem fog, és ezt minden Királyhágon inneni megyeink — az egy Fogarasvidéke kivételével — így is határozták. De nagyon ingadoznak a vélemények az eljárásra és magánjogi elvekre nézve; némelyek a régi erdélyi perflyamokat s elveket akarják rehabilitálni s megelőzni az országbírói értekezleten a magyarhoni törvények, jelesen a váltó és csőd eljárás alapján kidolgozottat.

Későre jött az országbírói értekezlet munkája saját utján nyilvánosságra, sőt most is nélkülözöljük a vidéki helyeken. Egész törvényhatóságok vannak, melyekben egyetlen példányt se lehet tanálni. Vajha ezen segítve lenne és mindenki főispán meghozatná. Jelenleg a megyei törvényszéki bírák megválasztva vannak, az osztrák eljárást törvényszegés nélkül nem követhetik. Vitatják tehát, hogy meg kell kezdeni a dolgot a régibb erdélyi perflyamok, magánjogi elvek szerint. És nem számítják fel, hova vezet ezen út.

Erősségüket meritik az 1848-ki 1-ső t.-cikk 3-dik §-ából, mely azt rendeli, hogy „Erdélyben a közigazgatás és igazságszolgáltatás folyama és személyzeti szerkezete, a közelebbi közös hongyülés általi elrendezésig, jelen helyzetében marad.” Igazuk van, de csak annyiban a mennyiben a törvény tiszta szavai rendelik, t. i. marad a közelebbi közös hongyülés általi elrendezésig. Nem értett az 1848-diki törvény ezalatt egy tizenkét évi hosszú időt, mely alatt habár egy alkotmányos értelemben semmi jogerővel nem bír elnyomás következtében, de mégis keletkeztek oly új magánjogi viszonyok, melyeket sem a régi erdélyi törvényes elvek alapján, sem régi perflyamok utján megoldani nem lehet. Hanem értette csakis azon 1848-diki közös hongyulást, mely által rendelte ezen igazságszolgáltatás folyamatát az 1847/8-diki pozsoni országgyűlésen kimondott jogegyenlőségi és más elvnek szerint átírdomtatni. És ha ezen 1848-diki közös hongyulást az ellentét támadott fegyveres forradalom legitím működésében megakadályozta, mondhatjuk-e most a Királyhágon innét, hogy azon elvek, melyeket a magánjogi és eljárás terén régibb törvényei magyar honunknak, melylyel egyesülve vagyunk, és az 1847/8-diki pozsoni országgyűlésen hozott törvények felállítottak, érvénytelenek még most is Erdélyben?

Vegyük rendre némely fontosabb neveit a perflyamoknak és magán jogi elveknek, a lehető rövidséggel.

Allítottam, hogy Erdélyben a successionalis törvényeket érintetlenül fenn kell tartani, a szerint a successio a megyékben, székei, szász földön és városainkban különbözőleg állott. Az ősiség eltörölése alatt senki se értette az e kérdés feletti vitások alkalmával szintegy, mint az 1847/8-diki 15-dik t.-cikk hozatalakor, azt, hogy mivel az ősiség eltöröltek, csakis osztrák successio állhat meg, hanem értette a vásárok és más örökös szerződéseknél felbonthatatlanságát. — Magyarországon csakis donationalis successio volt, némi különbség állott a jászok és kunoknál, melyekre most is tekintetet fordított az országbírói értekezlet; és volt a városi és urbéri birtokokban örökösödés. Erdélyben egészen más örökösödési rend volt a megyékben, más a székely földön, más a szászoknál, más része a magyar, ismét más része a székely successiót tartotta meg. E különbsége az erdélyi örökösödési törvényeknek alapul a Hármaskönyv 3-dik része 3-dik és 4-dik címzein, és így oly törvényen, mely Magyarhonunknak a Királyhágon túlraikat és inneniekét egyiránt kötelező törvénye. Senki örökösödési jogát, sajátját egy tollvonással elvenni s másnak adni nem lehet. Ezen törvényeinket tehát a mennyiben az ősiség eltörölése után felosztható vagyon fog maradni, épen kell fenntartani.

De a mi az osztályos eljárást illeti, ezt erdélyi törvényeink alispáni vagy ítélőmesteri executionális perre s repulsió következtében a derékszek vagy királyitábla általi megítélésre szabályozták. A magyarországi törvény arbitrationalis eljárást határoz. Meketett az erdélyi költséges ítélőmesteri vagy alispáni osztály akkor, mikor csak aristocrataink jószágai tartoztak alája; de Erdély 1848-diki első t.-cikke a jogegyenlőség elvét kimondotta, következésképp épen azon eljárás követendő a legkisebb felszabadult urbéri birtok fosztásában, a mely az uradalomkéban; és ha ily kis birtoknak egy része például Marosszékbán, néhány darab föld Küküllőmegyében esik: rá fogjuk-e szorítani a megosztóznai akarokat, hogy a száz aranyos ítélőmesteri osztályos eljárást kövessék, mikor az uniónál fogva nálunk is érvényes magyarhoni arbitrationalis osztálylyal gazdag és szegény egyiránt megosztozhatnak.

Tekintsük továbbá magát az annyira fontos ősiséget. Erdélynek egyetlen betű törvénye nincs, mely által az ősiség el lenne törölve. De áll Magyarországnak az 1847/8-diki pozsoni országgyűlésen hozott 15-dik t.-cikke, mely az ősiséget eltörli. Senki nem kételkedett az 1848-diki kolozsvári országgyűlésen, hogy ezen törvény ereje az uniónál fogva Erdélyre is kihat, ugyanazért még az akkor indítványozott de meg nem erősített több törvényjavaslatok közt se fordul elő az ősiség eltörölésének Erdélyre kiterjesztéséről legkisebb intézkedés. Mit fognak most tenni azok, kik az 1848-ki kolozsvári 1-ső t.-cikk 3-dik §-nak alapján Magyarhonnak magánjogi és igazságszolgáltatási törvényeit ignórálni akarják? Habár azon elvnek fogja „in jure regressus non datur,” 1853 szept. 1-ső napjától fogva, mikor az osztrák törvény behozott, 1861-ki ápril 15-ig meg se íe engedik az ősiség alapjani pereket: de minő consequentiával vethetnek el egy netalan oly örökös vásár feltörésére ex praejudicio aviticitatis indítandó pert, melyben egy 1853 szept. 1-ső napja előtt, vagy 1861 ápril 15-ke után kötött egyezmény feltörése fog követeltetni? Hol van Erdélynek külön törvénye, mely ily perek folyamatára nézve bár mo-

ratoriumot állítana fel? nekik ily pert, mégpedig az erdélyi longae litis processus mintáján, rögtön tárgyalni kell, miután az érintett magyarországi törvényt, következésképp annak a moratorium elhatározó 2-dik §-át is elvökből kifolyólag nem követhetik, hanem követni akarják a régibb erdélyi magánjogot.

Tekintsük az adóssági eljárásokat, fontosak ezek, tőlök függ a hitel és kereskedelem; mert ha mi nem fizetünk a kereskedőnek, ő sem fizethet hitelezőjének. E tárgyra nézve a moratorium annyit, mint tönkre tevése mind a hitelezőnek, mind az adósnak.

Kétféle adósság van, n. m. váltói és rendes.

A váltókról azt határozza az 1791-ki 37-dik erdélyi törvényezik, hogy a kereskedési váltók a személyi kötelezettséget tekintve is, érvényesek legyenek; de a másféle váltók csak rendes adóssági kötelezetvényeknek tekintessenek. Mindkét nemű váltók pedig a rendes ítélőbírói hatóságok által tárgyalassanak.

E szerint a kereskedő váltójának szigora szerint tartozik fizetni; a nem kereskedő pedig tartozik úgy, a mint a rendes adósságokról az 1791-ki 136-dik provisionalis törvényezik határozza.

Mi lesz ebből?

Meggyőződéseim szerint érvényes nálunk a váltótörvény, de nem az osztrák, mely egy lecsalt adósnak személyi szabadságát a hitelező önkényének adta át, és bármi vagyon mellett is azt, kinek egyetlen bűne volt, hogy a kifosztott Erdélyben pénzt nem szerezhetett, tönklőzre hurcolta; hanem áll Magyarországnak, mely az uniónál fogva hazánk nekünk erdélyieknek is, 1840-ki váltótörvénye. De a törvényhatósági derékszekek át nem vehetik a váltóügyek megítélését, azért, mert az osztrák igazságszolgáltatás elve volt, hogy a váltói ügyeket is a rendes törvényszékek itéljék; ellenben az 1840-diki magyarhoni váltótörvény külön alváltótörvényezéket a felhívások ellátására, a felülvizsgálatra pedig a hétszemélyes tábla egyik osztályát rendeli. Minél fogva alig érthetem a „Kolozsvári Közöny” e tárgybán közölt azon hírt, hogy Erdélyben csakis egy Kolozsvárt működő felváltó törvényszék fogna felállítani, felülvizsgáló törvényszékről pedig szó sincs. A magyarhoni váltótörvény szerint a váltótörvényszék a királyi curia egy részének tekintetik, ezen elv szerint az erdélyi váltó feltörvényszék is a királyi tábla, nem pedig a királyi főkörmányszék egy osztályát kell hogy képezze, mely utóbbi a jelenleg kimondott elvek szerint mint felülvizsgáló végbírósság minden erdélyi perekben utoljára kell hogy ítéljen. Egyéb iránt azért is szükség a saját bíróságok felállítására a váltóügyekre nézve, minthogy a váltók körüli pontos eljárás ezen ügyeknek különös ismeretét kívánja a bíróság részéről, a mit például egy bátszegi vagy vajda-hunyadi sat. tanácsnál s az ottani kereskedők kebeléből alkalmazandó kereskedői ünlőkönél bajos volna feltanálni.

A mi a rendes adósságokat illeti: jegyezzük meg előre, hogy Erdélynek egyetlen törvénye nincs a szóbeli perekről; — továbbá ne felejtjük a jogegyenlőség elvét, a melynél fogva ugyanazon perflyam megtartandó a felszabadult urbéreszek elleni legkisebb adósságokra nézve, a mely törvényeknek fog ismertetni a hajdani kiváltságosok ellenében. Tehát ha öt forintot adtam ki munkára, ugyanazon perflyammal kell hogy pereljek pénzem vagy a kötelezett munka megkapása végett, a mely perflyamot magam ellen törvényesnek vitatok.

Ismerjük az adósságokról szóló erdélyi törvényeinket. Homályos adósságokra, egyezménymel teljesítésére nézve a brevis processus, egy remediummal, appellatival; eltart a leggyorsabb folytatás mellett is legalább öt évig; mert természetesen azoknak, kik a régi törvénykezési flyamot vitatják, el kell egyezsmind fogadniok a kifogásokat, minden incidens ítéletek után a királyi főkörmányszékhez hatven napos és az udvarhoz három hónapos, tizenöt napos recursusokat is. Tehát ily per — az egyezmény teljesítése végett — fog keletkezni egy oly mezei munka teljesítéséért, melyre munkásoknak előre az öt forintot kiadtam??

Ismerjük a tiszta adósságokról szóló 1791-diki 136 dik provisionalis törvényeziket. Ennek alapján az alispán és főbíró végrehajtást próbálnak el az adóson a kötelezvény alapján, ő nem pálczával repellál, hanem fegyveresen ellenszélj; a főispántól polgári brachium kérést, meghallgatja az adóst, határozatában az adósságot hat tisztnak tanálja, a polgári brachiumot elrendeli, ez egy hatvan napos recursussal a k. főkörmányszék elébe jut, mely ha helybenhagyja, mintegy száz vagy több vasvillás emberrel a brachii ductor előre bocsátott megintés után az adós kapujához megy, az adós fegyveresen, néha több főtásra töltött puskák elstítése közt ezt is visszaveri; a hitelező a főispán utján katonai brachiumot kér a főkörmányszéktől, mely eziránt a tartományi hadvezérséget megtanálja; a katonai erő elrendeltetik s végre ekkor hozzá kezd az alispán az adósság felvételéhez, egy darab birtokot az adósság s járuléai értékeig elbecsültet, nem árvereztet, nem pénzt fizetett a hitelezőnek, hanem az elbecsült vagyont, mint törvényes zálogot, átadja.

Egy ily törvényesen canonicált közcsendháborítás mehetett régen néhány kiváltságos által a nélkül, hogy zavart idézzon elő; de most, a jogegyenlőség alapján, mi lenne ebből? nem magyarazom; érthet mindenki.

Jegyezzük meg egyszer mindenkorra a végrehajtásokról, hogy a legfelsőbb kormány Erdélyre nézve az osztrák törvényeket határozta sinormentéül. Vigyázzanak törvényeink, oly eljárást kövessenek, nehogy az egész végpont, a katonai brachium elrendelésének szüksége esetében, dugába dőljön.

Magyarországnak megvannak 1836-ki és 1840-ki törvényei az adóssági ügyekben követendő szóbeli eljárásról. Ezek érvényesek a Királyhágon innén is, és mindazon anomalia, mi az erdélyi tiszta adóssági törvényből következik, kikerültek általok. (Folytatjuk.)

A fogarasvidéki dolgok román szempontból. (Folytatás és vége.) Mint mindenütt, szőnyegre került a nyelv kérdése, mert jegyzőkönyv volt vezetendő. Én ismerem jól a románok közvéleményét, látam a szigorú tör-

vénységet, mire a magyarok támaszkodtak, ismerem a decz. 21. l. f. kézirat tartalmát és a 48 előtti nyelv-usust, mely a polgári rendieknek a latin, magyar és román, a határvidékieknél pedig a német és román volt, előrelátam a netán bármelyik részről megállapítandó kizárólagosság következményeit a nyelvre, a Paris almájára nézve. Én, miután kimutattam a nyelvjog jelentőségét és elismerésének szükségességét, gondolám, hogy fontolóra vevén az uralkodó körülményeket, helyes volna indítványom, mely (tanusodik erről az első gyűlés jegyzőkönyve, verificálva magok a magyarok által is) így hangzik: „miszerint a vidéki hatóság és közgyűlés minden ágában (in toto ramurile” és nem „romaniloru imperii” a levelezőként) hivatalos nyelv a román legyen, nem lévén ez hátrányára más nyelvek jogának”. Ha a magyar testvérek megértették volna eme indítvány szellemét, egyszerűen elkellott volna fogadniok és annak kifejtését és alkalmazását a bizottmányra bízniok. Azonban ez nekik egészen idegennek tetszett s oda nyilatkoztak, hogy ők nem fogják fel, miként volna lehetséges egy hivatalos tény bevezése, egy pertgy kivitele román nyelven a második felsőbbrendű hatóságnál stb. Ugyanezért tébált felkelt Fülöp ur és okoskodván, hogy noha indítványom jogos és méltányos, mégis az 1791 és 1847/8 törvények és decz. 21. kézirat a magyar megyékben és vidékekben nem ismernek más hivatalos nyelvet, mint a magyart, hogy két nyelv egymás mellett fenn nem állhat és hogy következésképp a román nyelv sem ismertetetik el hivatalosnak, és pedig annálkevésbé, mivel ez a hongyülés teendője. Fülöp ur eme korszerűtlen indítványa ellen a 10,000 nép orkáni szava emelkedett fel, kiáltván, hogy román nyelv! hogy nyelv nélkül az alkotmányos szabadságnak nincs garantiája! hogy a 45. törvények a törvény előtti egyenlőséget és az egyéni szabadságot hirdetik, mely a nyelv joga nélkül nem képzelhető! hogy az okt. 20-diki diploma a hon alkotmányában mely revágó reformokat követel azok számára, kik azelőtt kiváltak zárva a jogból! hogy a decz. 21. kézirat visszaállítja a 48. előtti nyelv-usust, mely a katonai úrvidekre nézve semmi-kép sem volt a magyar nyelvnek előnyére, hogy az 1847/8 törvények a román nyelvet sem zárják ki, hogy a határvidék számára hongyülésen kívül oktrojálni valamely nyelvet, alkotmányellenes tény és hoghya — Fülöp ur véleménye szerint — két nyelv egymás mellett fenn nem állhat: akkor ezen román kerületben fogadtassék el hivatalos nyelvvil a román és más hasonló szünni nem akaró okadatolások. Ekkor Jakab György ur szólott, hogy a vidék gyűlésének nem áll jogában a nyelv ügyében határozni, hanem, hogy a közgyűlésen két nyelvi magyar és román jegyzőkönyv vezettessék, mert a kormányssék majd megfogná itélni, hogy melyik az eredeti. Ezen nyilatkozat elkeseríté a románokat még jobban és minthogy Jakab ur indítványa, hogy a jegyzőkönyv két nyelven vezettessék, nem támogatattott sem magok a magyarok által, sőt inkább Just ur előállt azon kívánnal, hogy az magyar nyelven szerkesztessék, a románoknak pedig csak kivonat adassék ki románul, — kinek azon észrevétel tetetett, hogy mint tetszenék e dolog megtorditva? — a nép újból hallattatta szavát, hogy a román nyelv egyedül legyen hivatalos. Ekkor Kirila vikájus ur felállván ezen közkívánnal új indítványba formulázta, hogy — e vidék tisztán román lévén, — a román nyelv egyedül legyen hivatalos fel — le — és kifelé, szabad lévén a magyarok és szászoknak használhatni nyelvöket minden hivatalos ügyekben, mely indítvány — az előbbieket félrevetésével — nagy lelkesedéssel elfogadtattott és végzéssé emeltetett.

Most ítéljete meg magyar testvéreink! melyik akadályozta a testvériségre vezető módokat? A románok-e vagy a fogarasi magyar intelligencia?

Azalatt, míg az elbeszéllettek történetek, egy volt szolgabíró — ki magoknál a magyaroknál is erkölcsileg megholtak tekintetik — méltán ő hozzá fiatalokkal, maga mellé vett 20–30 gridi boér, kik arra tanítottak be, hogy a gyűlést zavarják folytonos kiáltások által, hogy töröltesenek el a monopoliomok stb. Ezen helytelen tettek következtében felindult a gyűlés ugyannyira, hogy csak alig csendesítém le a kedélyeket egy, a jörend érdekében tartott beszéd által.

Ezekután a főkapitány ur a vidéki képviselőt megválasztását tűzte ki a tanácskozás tárgyaúl. Jakab György ur indítványozza, hogy a 48 diki 100 tagból álló bizottmány, mely akkor létesülvén, midőn a nemzetek ellenségek állottak szemközt, a románok közbejövetele nélkül alakított, oktrojáltassék mostan a vidék azon részére nézve is, mely 1851. évben 25,000 volt határvidéki lakossal hozzácsatoltattott és egészítettessék ki, jól megértve, az instructio értelmében. Miután eme indítvány megczáfolattott, Harsányi László ur kinyilatkoztatta, hogy a gyűlés névsz. törvényesen összehívta és mivel ismeretlen egyéneket lát, kívánja azok igazolását. Kérdésemre, hogy miként igazolják magokat, nem tudott feleletet adni. Fülöp ur állítja, miszerint esak a törvény és formaszertit összehívott márkális gyűlés illetékes határozatokat hozni. Hanem, melyek azok a törvények és formák, melyek szerint egy közgyűlés volna megtartandó? Az 1791 és 1847/8 választási törvény? Ez jogot csak a nemeseknek ad, míg a 48. törvény jogegyenlőséget hirdet és az okt. 20. diploma reformokat ígér. Az 1848-ki II. törvény egy 844 ft censust határoz, csak ad hoc esetre, mi azóta megszűnt és nem alkalmazható más municipális működésekre. A közgyűlés létesítését szabályozó positiv törvény hiánya, hoghya a nemesek joga nem terjesztetik a többi osztályokra is, szűlte a főispáni utasítást, noha ez nagyon ruganyos és csak malum necessarium és helyettesítő szabály gyanánt tekinthető inkább.

Mi az idegen alakokat illeti, meg kell vallanom, hogy két zorneszti lelkesen és 3 hétfalusi intelligensen kívül, kik követekül jöttek ide, látni e dolgok flyamát Fogarasban, mivel szándékuk volt e vidékhez annexálni magokat és 3 szomszédságunkbeli jogászokon kívül, kik idevaló társaiat követték, de kik mibe sem elegyedtek a közgyűlésben, nem láttam egy idegent se.

Miután a főkapitány ur kimondta, hogy a megelőzőt gyűlés működése és határozatai által tetleg elismertett a gyűlés törvényszerűsége és miután kinyilatkoztatta,

hogy egy igazolás vesélythozó halogatás nélkül hely nem adható: a magyarok számára nézve 20—25, és a volt szolgabíróknak gridi 25. boérjai eltávoztak. A fogarasi levelezők jelentették, hogy az egész boerság, magyarság és szászág száma 300 távozott el és egy ovást irtak alá, és hogy többben mentek el, mint a mennyien maradtak. A „Krons. Zeitung“ az összegyűlteket számát 10,000-re becsüli, az ovást aláírtokat száma a gridi boérokkal együtt nem tesz 50-et, kik közé tévedt aztán egy illetéketlen szász is. Ezen vidék lakosainak és az egybegyűlték nagyobbbrésze boérok, kik a 100-as bizottmányban erősebben vannak képviseltetve; szászok pedig csak két községben találtnak és elejétől végig jelen levén, bizottmányban képviselőik választásába befolytak.

Most hogyan lehet igaz a „Közlöny“ és „Korunk“ levelezőinek állítása, hogy a boérok és szászok is mindnyájan ovást tettek és hogy többen hagyták oda a gyűlést, mint a mennyien maradtak.

Ezekután meghatározottak a bizottmányi tagok száma 100-ra és a tanácskozás beárattott. Este egy bizottmány tilt össze, melyben részt vett Jakab György ur is és kijelölteték a vidéki képviseletet képező férfiak, kiknek nevei a másodnap gyűlésben felolvasatván, kevés kivétellel elfogadtattak. A bizottmányban a 2—3000-nyi nemromán népesség 32 tag által tehát 10% által képviseltetett, míg a 6—70,000 románok csak 68 tag azaz 1/10 % által. Ezalatt szándékosan terjesztett a hír, hogy a román hivatalnokok az egyedáruságokat megakarják tartani sat. A főkapitány a gyűlés megnyitása előtt sajnálattal fejezte ki ezen reakciók föltött és tisztí vádall fenyegette a nép feligatóit. Azután verificáltván a jegyzőkönyv, a magyarok beadták ovástételeiket. A gyűlés beárta után egy néplakoma tartatott.

A magyarok ovástételeinek folytán a k. kormánysszék hibát talált a gyűlés formáiban, mivel ez igen széles alapra fektetett, mivel az utasítás szerint az u. n. intelligens tagokra kellett volna szorítkoznia és királyi biztosul kiküldötte Aldulán tanácsos urat, hogy a főkapitánynyal egyetértőleg a dolgot az utasítás jelölte kerékvágásba hozza, — addig is felhatalmazván a főkapitányt, hogy helyettesítést úján hivatalnokokat nevezzen ki, mely itten sem titott ki a magyarok hátrányára. Vajjon a kapitány ez utasításhoz tartotta magát, az itten és más megyékben történektől ítélje meg mindenki. Ha működéséből elégtelenség származott: akkor az csak a magyaroknak róható fel. Ok a helyett, hogy főkapitányokat támogattak volna, megtagadtak tőle minden előzékenységet és mindenben ellentállással és a román intelligencia elleni méltánytalansággal lepték meg. Ez kiderült nemcsak az óvás iránymódjából, de ujsági levelezéseikből is. Hanem mind hiába való, mert mellettnük van az erkölcsi erő. Ugyanazért mérsékletet ajánlunk megtámadásukban, buzgalmat a vidék buzgalmanak visszaszerzésében, melynek atyai szárnyai fedezi őket, s hogy naplói levelezéseikben ne ereszkedjenek személyeskedésekbe, mert ez a leggyengébb indoklás. A mi engem illet, felkérem a levelezőket, ne tulajdonítsanak nekem sem más szavakat, mint a melyeket szóltam, mert nem áll jól nekik a szándékos elferdítés, — sem más tényeket, mint a melyek teljessültek, mert nem találtak emberökre.

Végül a „K. Közlöny“ tisztelt szerkesztőjéhez azon kérelemmel járulok, miszerint a fogarasi alkotmányos mozgalmakban ne keressen reakciót sat, hogy a románok nemzetiségüket védik, nem büntény, hanem tiszteltetreméltó kötelesség. Az atheniek és spártaiaknak is voltak viszályaik magok közt, de közös ellenség fenyegetvén őket, akkor a viszálykodást outhon hagyták. A románok, kik a magyarokkal együtt laknak, elég példáit adták ama nemes utánzásnak.

Puscariu János.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Bodola Sámuel, erdélyi ref. püspökségben történt megerősítése folytán, máj. 21-ről egyszersmind díj engedés mellett kir. tanácsossá nevezetett.

* A helybeli ref. főtanoda ifjusága főtiszteendő Bodola Sámuel urat, az erdélyi ev. ref. püspökségben lett megerősítése alkalmából, tennapelőtt este fáklyás zenével tisztelte meg. Díszetere a lelkes tanuló ifjuságnak, saját zenekara játszott s dalárdája énekelte.

* Azon erdélyi cs. k. hivatalnokok, kik az új szervezésnél alkalmazásba nem jönének, egy f. évi máj. 2-ikáról kelt legf. határozatnál fogva egy évi fizetéssel disponibilis állapotba tetteket.

* Kolozsváron alól a szentmiklósi határon két ember holtstétét fogták ki a Szamosból. A szerencsétlenek úgy látszik napok óta fekdtek a vízben, s a mint a még rajtok maradt ruhadarabokból kivethető, a nép alsóbb osztályához tartoztak. Haláluk körülményei még ismeretlenek.

* Báró Bánffy Dezső és Réthi Lajos a „Korán“ című zsebkönyv kiadó-szerkesztői ivartóikat fölkerik az ívek s előfizetési összegek beklüdsére, hogy a példányok szétküldését ígértők szerint pontosan eszközölhessék.

— A napokban került ki Stein János nyomdájából azon tanszervezeti javaslat, melyet az erdélyi ev. ref. főegyháztanácstól e végre kinevezett bizottság dolgozott ki. A munka 7 és fél sűrű nyomású ivnyi s magában foglalja az elemi, gymnasiai, bölcsészeti, jogi és theologiai tanszakokat. Nem száraz rovatos összeállítás ez a tanodai tudományoknak, hanem illő részletességig kiterjed, a különböző tudományokban észszerű tanrendszere is. Egy szakférfiaktól készített utasítás, mégpedig nemcsak a tanítás, de a köznevelésre is. Ajánljuk e becses művet előre is mindennek, ki a tanítás és nevelés ügye iránt érdeklődik figyelmebe.

* Ő fge május 29-ről az erdélyi görög nem-egyesült vallásnak részére az állami kincstárból 25,000 o. é. forintnyi évi adományt ajánlott meg, mely összegből 1000 ft a javarszebeni görög nem-egyesült egyházmegyei papnövelde javára, 24,000 ft pedig e vallású szegény papok segélyezésére fog fordíttatni.

* A tennapelőtt történt választások alkalmával főorvos lett dr Szombathelyi Gusztáv. A levéltárnokságra, számvivősségre ma ujabban s ezekkel kapcsolatban két ígató és két seborvosra lesz a választás.

* A pesti löverseny tennap megkezdődött.

* A m.-vásárhelyi elrablott templomi drágaságokra vonatkozólag t. levelezőnk utólagosan értesít, hogy illető egyháziak sem ünnepszombajban, sem azelőtt, a husvétünnep alkalmával történt visszahelyezés óta, a clenodiumokat nem kezelték; mely helyreigazítást az igazság érdekében közzétenni siettünk.

* Seben-, Segesvár, Medgyes, Szászsebes és Szászváros város és szék, Brassó és Beszterce város és vidék, végre Nagysink, Köhalom, Szeredahely és Ujgyházszék alkotmányos szervezése véghez menvén, f. hó 5-dikén alkotmányos működésüket megkezdették.

* Kőlcsey sirja megkoszoruzását Csekén ez évben is nagy ünnepélyvel megtartották.

* Aradmegye a 49-ben kivégzett 13 tábornoknak emlékoszlopot emeltet. E 13 vértanu: Kiss Ernő, Dessewffy, Schweidel, Lázár, Anlich, Pölsenberg, Laszner, Knezieh, Damjanich, gróf Leiningen, gr. Vécsey, Nagy Sándor, és Török tábornokok; kik közül az első négy golyó, a többiek köztél által végeztettek ki 1849 okt. 6-ikán. — Később okt. 25-kén Kazinczy tñok szintén ott lövettet meg.

* A magyar legio napolyi tudósítások szerint érelyesen alakították s annak a többi közt egy svájceziakból álló zászlóalja is leend.

* Az adóbehajtás czime alatt rendszerezett országgyűlés hazánk Királyházon inenni sokat türt, típtört, vérzett felében — a „M. O.“ szerint — a napokban veszi kezdetét.

* A „P. N.“-nak írják Károlyvárról mult hó 27-ről: Az ozáli politikai horvát néplázadás ügyében a megyei bizottmány Károlyváron megkezdte működését, helyszínen kellett volna ezt eszközölni, de nem tanácsos. Az ekkorig idézett parasztk köztél senki mindekkörül külön meg nem jelent, az egész vidék hegylakói tömegékként hivatnak hallomás szerint megjelenni.

— A Sz.-Mártonban tartandó szláv gyűlés magán értekezlet jellegű ugyan, de ez fontosságából mit sem von le. A „P. K.“ már is tudni akarja, hogy a főszónok Szeberinyi leend, a bécsi helyőrségi katonaság ev. tábori papja. Szeberinyi — mint tudva van — Kassán volt lelkész, de mivel az 1859-diki aug. protestans-pateust elfogadta, hibeitől lekösözésre kényszerítettett s a kormánytól jutalmul kapta a fenn említett hivatal. Ha Szeberinyi tervei célt érnek, úgy ez értekezlet mindenek előtt kimondja a nemzetiségek abszolút egyenjogúságát. Ez egyenjogúság biztosítékul — mint nevezett lap írja — a volt szerb vajdaság példájára éjszaki Magyarhonban tót vajdaságot (!) akarának állítani. A Magyarhonban élő románok különben szintén „román nemzeti értekezlet“ és „román vajdaság“ról ábrándoznak. Moesonyi ur — a tavalyi megnagyobított birod. tanács tagja — mint ugyancsak a „P. K.“ írja — e tekintetben nagy tevékenységet fejt ki. Azt is állítja, hogy az államminiszterium az Erdélyben élő románoknak megadja az engedélyt, hogy szinte nemzeti értekezletet tartsanak. E hírek szerint tehát mindentinnen fergeteges készülnek a mi fejünkre. E köztél azon férfiak, kik Ausztria s Magyarhon köztél kiegyezkedést a birod. tanács s a pesti országgyűlés küldöttségeinek értekezlete által akarják elérni, munkájokon lankadatlanul dolgoznak. El van határozva, hogy az országgyűlés feliratára felelni fognak. Ennek szerkesztésével Perthaller bizatott meg, ki annak idejében a Schmerling-féle köriratot és a trónbeszédet is szerkeszté. Ha a pesti országgyűlés s a birodalmi tanács küldöttségei valóban értekezletet tartanak, akkor e czélra a magyar kormányférfiak a Lajtha mellett Bruck várost, a bécs-győri vasut mellett, jelölnek ki.

— Hogy mennyire igyekeznek a szlávok Magyarországon kiegyezkedni a magyarokkal, eléggé tanusítja az „Ost. és West“ „Magyarország és a nemzetiségi elv“ feliratu czikke. E cikkben egy szerb fejtegeti azon pontokat, melyek a kiegyezkedést a magyarokkal előmozdítanak. Constatirozza aztán azon mély benyomást, melyet Deák beszéde a nem-magyarokra tett, mert Deák nem csak a magyarok nevében, hanem Magyarország nevében szolt a szabadság mellett az absolutismus ellen, az „átkos centralisatio“ ellen. Miután a cikk írja azon óhajátát fejezte ki, hogy a magyar országgyűlés pontosan formulázza: mit ért a „nemzetiségek egyenjogúsága“ alatt, ezlike végsoraiban a következőket jegyzi meg: „En gyakran hallottam itt Bécsben, hogy a magyarok soha sem lehetnek Ausztriára nézve vesélyesek, mert a többi nemzetiség soha se szövetkezik velük. Ha 1848-ban a várakat nem engedték volna által a magyaroknak, az oroszokra nem is lett volna szükség. En azt hiszem, hogy a 12 évi tapasztalatok után ez nagy ónsalódás. A magyarok türelmetlenségének határtalanok kellene lenni, még sokkal nagyobbak kellene lenni, mint 1848-ban, hogy csak némi valósintiséggel ismételtessék a mi akkor történt. Mi névszerint minket szerbeket illet, mi óvakodni fogunk az 1848-ki hibába esni, nehogy nekünk elhamvasztott városaink és falvaink romjain uja azt mondják: „A szerceken elmehet.“ Nekünk jelenleg csak Magyarországgal és csak egyedül Magyarországgal van dolgunk. Minden egyéb célt távol kell tartani magunktól. Minket a birodalmi tanácsban elérendő szláv majoritással nem fognak megcsalhatni. „1848-ban volt az, midőn a horvátok és csehek minket ezzel az eszmével megismertettek. Akkor keversen esalaktoktunk. Ezért minden azzokali solidaritást vissza kell utasítanunk, kik egy kizárólagos szláv Ausztriában hisznek. Egyébiránt láttuk már, hogy miként történt Csehországban a választás, hogy miként terrorizálták a birodalmi tanácsban a cseh képviselőket! Ránk szlávokra, s általánban minden nem magyarra nézve Magyarországon csak egy ut lehet tñvös és ez: „egyetértés a magyarokkal.“ (P. H.)

* Egerben egy olasz nő a vár legmeredekebb oldaláról leugorva végezte életét. Ugyanott egy jogász agyon akarta löni magát; azonban rosszul célzott s csak vesélyesen megsebesíté magát.

* Kossuthot illetőleg a „Divatesarnok“ban olvasuk, hogy egy new-yorki gyárnok magasztalólag beszélte, hogy gazdagsága nagy részét Kossuthnak köszönheti. Ugyan is midőn Kossuth Amerikába készült, New-Yorkban, Washingtonban, Philadelphiában s más helyeken a polgárok százezrenként készítették az attilát tisztelőt s Kossuthot attilában fogadták. Ez attilához a zsinort az ő gyára szolgáltatta. Csak Philadelphiába 15,000 dollár áru zsinort adott el, s ez nagy áldás volt reá nézve.

* Teleki Lászlóért a gyászisteni tisztelőt Pesten f. hó 2-dikán tartatott meg. A gyászoló rokonok, képviselők, főrendek, egyes testületek, intézetek tagjai és megyei küldöttségeken kívül a részvevő nép oly számosan jelent meg, hogy a templomelőtti tért is elfoglalta. Török Pál superintendens és Révész Imre tartottak felette nagyhatású emlékbeszédeket.

— Rettenetes kilátás a classicusokat tanuló ifjuságra nézve. Egy paduai régiségbuvár mint írják rendkívül becses fölfedezést tett. Közudat szerint Livius római történelméből 107 könyv el volt veszve. Az említett tudós 50 könyvre ráakadt volna egy magán levéltárban, melyek mint megbecsülhetlen eredeti kűtfők a római történetekre nézve a tudományt gazdagítandják. A fölfedező átadja azokat legott a nyilvánosságnak, mihelyt tanulmányait felettük bevégezzék.

* Az osztrák hadsereg ismét változáson megy keresztül, a mennyiben ujonnan fog egyenruháztatni. Az eddigi fegyverkabát helyett lehajtott gallérú s egy sor gombbal ellátottat kapnak, mely intézkedés által a gombok kisebb számmal levén, nyerni remélnek, holott — jegyzi meg a „P. N.“ — csak a már elkészített új ruhák átalakítása is többé fog keltetni, mint a nyereség!

* Nyitrán a várostanács minden házi gazdának 30 krt fizet naponként egy-egy beszállást adott exequáló katonáért. Tisza-Füreden a falusiak pünköst szent ünnepén éppen templomban voltak, midőn házaikat a katonaság mindemellett megszállotta.

POLITIKAI HIREK.

— Victor Emánuel király csak azt várja, hogy legyen elismerve, természetesen a francia kormány által, Olaszország királyának s azonnal indul utazni Franciaországba, meglátogatandó főleg ennek világvárosát. Az olasz király mint mondják nagyszerű pompafénnyel teendi útját, Marselleben egy nagy hajóhad kíséretében jelenik meg, hol veje Napoleon hg s leánya Klotild hgnő fogadják. Mint-hogy Napoleon hg spányolhoni utazása augusztus haváig tart s az elismerés kérdése is akkorig elhúzódhatik, úgy vélik, hogy a király aug. 15-kén, mely köztudat szerint a francziaknál Napoleon napja, Párisban leend. Egyszersmind határozottan jelentik, hogy az olasz hadsereg békelábra lesz állítva. Turinban nem csekély örömmel vevék, hogy Cavour gróf közelebbről Ratazzi estélyén a Carignan-palotában megjelent. Ez engesztelékeny lépés annál jobban tetszett, mert emlékeztek arra, hogy Ratazzi Cavour meghívását az ez által adott lakomára nem fogadta volt el.

— A milanoi elfogatások ugylászik nyomába vezettek a lázitóknak. Mondják, hogy különösen compromittálva van egy ausztriai érzelmű vagyonos nemes, és három pap, kik köztél az egyik paraszt ruhába öltözve fogatott el. A nyomozás még foly, a nemzetőrségből 600 ember áll fegyverben, hogy a történetű zavargást azonnal elnyomja. Egyébiránt a város nyugodt, s még a proletariatsoktól lakott városrészekben is roszalással emlegetik a történeteket.

— Napolyból jelentik, hogy a Ferencz ex-király által fizetett expeditiók még nem érték végeket. Rómában szorgalmasan foly a toborzás s az ott felszerelt bandák majd megkezdik betöréseiket. Chiavone, Sibilla s még néhány híres olasz rablófőnök tanácskozást tartott Rómában, hol egy tervszerű támadás felett határoztak.

— A válaszra, melyet Napoleon császár Viktor Emánuelnek írt, a viszonzválaszt a király május 27-kén küldte el. Bizonyosan állítják, hogy ez hű tükre a jó benyomásnak, melyet a császár levele tett. A királyság elismerése és a római államokból kivonulás kérdésének megoldása előtérbe nyomult, sőt a befejezéshez közel áll. Pietri jön Olaszországba, hihetőleg a császár megbízásából a nápolyi állapotok megtekintésére.

— Rómában az Aumale herczeg rőpirata nagy hatást tett a legitimista körökben, a kora örömjönások, a napoleoni dynastia közel bukásának nyílt jóvendölgetései figyelmessé tettek a francia rendőrséget s az orlean-összeesküvést gyanítva, egy pár nap alatt közel 60 embert fogott el és hallgatott ki. A római pénzügyminiszter kimutása szerint az állam bevétele alig 4 millió scudi s ebből negyedfélmillió az államadosságra szükségeltetik s állam kiadásra félmillió se marad.

— Garibaldi leánya Teréz május 20-kán eskűt meg Canzio őrnaggyal. Garibaldi a hajóig kísérete az ifjú párt, melyet Genuába érkezésekor koszorukkal tñvözöltek a genuai hölgyek. A „Lombardo“ tudósítása szerint a mantuai és veronai püspökök, az olasz királyságban eső egyházak papjainak meghagyták, hogy vegyenek részt a nemzeti ünnepben. A kölni lap kérdezi: mit mond erre majd az osztrák kormány, ba a hir igaz talál lenni?

— A „Patrie“ a bécsi lpsok ellenséges hangulatát tekintve kevéssé tartja valószínűnek a magyar miniszterium kinevezéséről terjesztett hírt. Öszintén óhajja egyébiránt: hogy a kölni lap azon hire, mely szerint a magyarországi hadsereg parancsnoka, Bécsben a rendelkezése alatti haderőt Magyarországon a csend fenntartására minden körülmények közt elegendőnek nyilvánította volna, valamint a komáromi és pétervári várőrségek szaporítása, ne legyen Ausztriának utolsó gondolata, s az egyedüli felelet azon kívánsatokra, melyeket Magyarország a pesti országgyűlés által töle kíván.

— Páris, június 2. A „Moniteur“ írja: A kormány sajnálja a clerus elleni szenvedélyes vitákat s az írókat mérsékletre szólítja föl. Két rőpirat ellen törvényszéki kereset lön elrendelve.

Ujabb. A jun. 3-ki alsóházi ülésben Russel l. azt mondja, hogy a syriai bizottmány még semmit sem határozott a jövődéli libanoni kormány iránt.

Egy raguzai távirat szerint, Montenegro fejedelme kiüríteni szándékozik azon török falvakat, melyeket csapatai megszállva tartanak.

New-Yorkból maj. 22-ről sürgönyözik: „Lincoln nem szándékszik közvetlenül támadni. Elfogadta a párisi kongresszus 1856-ki nemzetközi tengeri szabályait. Davis Pensacola-ba megérkezett.” Maj. 26-áról pedig távirják: „A szövetséges hadak Virginia-ba vonultak s Alexandriát, Arlsegtont megszállták. 9500 separatista özpontosul Harpers Ferrinél a megtámadást várva.

Az „Ind. belge” maj. 30-án írja, hogy Kosuth csak néhány napig szándékozott Turinban maradni, s azután visszatér Varesebe, a comoi tó közelébe, hol több ok, főként pedig leánya betegsége miatt, huzamos ideig fog tartózkodni.

Gorcsakoff hg. kevéssel halála előtt kinyilatkoztatta, miképp Lengyelországot el von szerte az orosz kormány nézve, ha szabadelvű alkotmányt és teljes önállóságát vissza nem nyeri.

A „Patrie” szerint alaptalan azon hír, mintha Rómában a francziák császárnak élete ellen összeesküvést fedeztek volna föl.

Azon hirt, hogy az olasz-kormány hadait rögtön békélésre szándékozik állítani, a párisi börze árszökkenéssel fogadta.

Igen nagy valószínűség van abban, hogy Európa három hónapig biztosan békében pihenhet a nélkül, hogy felriasztatnák — e nyilatkozattal tevő néhány napja egy magas állású diplomata; s csodálatosképpen e nyilatkozatot erősíteni látszik a pillanat szerinti hangulat.

Victor Emánuelnek e perczen mindenesetre elég baja van otthon; a clerussali küzdelem mind

A képv. tábla június 5-iki 37-ik ülése.

A tegnapi ülésről szóló jegyzőkönyv felolvasztván s meghitelesítettén, az elnök jelentést tesz az időközben beérkezett iratokról. — Nógrádmegye közönsége a házhoz feliratot intézett, melyben fájdalmát fejezi ki Teleki halála felett, s kívánja, hogy e nagy férfinak a felépítendő Pantheonban helye legyen.

Azután a napirendre kerülve a sor, az elnök felteszi a kérdést, melyre a nyílt szavazásra felszólítottaknak felelniök kell, — ekép: — „A háznak első felszólalása felírás legyen-e vagy sem?” A szavazókat Tanárky jegyző szólítja fel; az „igen”-mel válaszolókat gr. Keglevich Béla, a „nem”-mel válaszolókat Csenegery Imre, a jelen nem levőket vagy szavazni nem akarókat pedig Ignátovics jegyzi fel. 11 1/2 óra tájban a szavazásnak vége levén, az elnök az eredményt ilyképp hirdette ki: „307 szavazó közül 155 „igen”-nel, 152 „nem”-mel választott; 14 nem volt jelen vagy nem szavazott. Ekkép a háznak első felszólalása — **felírás** leendő.” Tisza Kálmán szót kér, s azon reményét fejezi ki, hogy a felírás felterjesztése után az ő pótlajavaslata, — mint azt tegnap Deák Ferencz is kijelentette — határozatul ki fog mondatni. Azután kibont keseredik; így az utóbbi urnapi körmenet most először ment véghez hivatalos részvétel nélkül — éles feleletül a püspököknek, hogy a nemzeti ünnepben ők se vettek részt. Egyébiránt Russel lord közelebbi bebiztosítását igen rózsaszínbén vette a távirat, általánosnak képzelve a béke mannájt Európá népeire nézve, holott a jó lord inkább csak Angliára nézve kockáztatott egy kis profétálást.

szóba jött, hogy a felirati tervjavaslat részletes tárgyalása mikor kezdessék. Az elnök előterjesztésére elhatározottat, hogy a részletes tárgyalás holnapután kezdődik, a holnap d. e. 10 1/2 órakor megnyitandó ülésben pedig Révész helyébe új jegyző fog választani, s más házi ügyek elintéztetni. Holnap az ülés azért kezdődik később, mivel a ház meg van hívva, a d. e. 9 órakor az izraelita imaházban Telekiért tartandó gyász istentiszteletre.

A zágrábi országgyűlésről tudósítják a „Sürgöny”-t, hogy a katonai ürvidek küldöttjei csak a sérelmeket sorolák elő, és a bán által figyelmeztetve, hogy arról hallgassanak, kinyilatkoztatták, hogy ők utasításuk szerint csak Magyarországhoz akarnak kapcsolódni, és ha ők sérelmeikről nem szólhatnak, hanem csak arról, a mi megengedettetik, minek hívták őket oda? Ők vissza fognak menni hazájukba. Mire a karzatról egy hang: Strossmayer hol van? miért nem felel?... Erre a gyűlés eloszlott.

Legújabb tudósítások szerint Cavour megmaradásához igen vékony a remény. — Garibaldi tbk, ha Olaszország még két hónapig nyugton viseli magát, Amerikába szándékozik utazni.

A „K. Ztg.” szerint az osztrák miniszterek majus 20-án mind Laxenburgban voltak értekezésvégű, melynek is mi egyéb képezhetne volna tárgyat mint a magyar kérdés. Hírszerint a hadpénz- és belügyen kívül a miniszterséget megadnák.

Bécs, jun. 5. Az alsóház mai ülésében Schmerling kinyilatkoztatta, hogy a kormány a jelen gyűlékezetet úgy tekinti, mint szűkebb birodalmi tanácsot.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

(151)

Hirdetmény.

(3-3)

A cs. k. hadügyi minisztérium elhatározta magát a hadsereg ruházatát és felszerelést a ruházati bizottmányok által a magán ipar útján készen beszerezni, a nélkül hogy a mint eddigélt történt, az arra szükségeltetett anyag bevásárlásával foglalkozzék, és ebben a tekintetben az 1862-ik évre közelébb törtéendő szállítási kiírásánál kísérletet tenni.

Kísérlet gyanánt kész állapotban szállítással meghatározatik 10,000 rendbéli öltözék a német, — 10,000 rendbéli öltözék a magyar sor gyalogság, — 4,000 rendbéli öltözék a vadászok és 1,000 rendbéli öltözék a hidászok számára, továbbá 1,000 rendbéli legénységi felszerelés, a sor gyalogság, — 1000 rendbéli legénységi felszerelés pedig a vadászok számára, — azután 600 rendbéli lófelszerelés a könnyű lovasság, — és végre 20,000 lenágytű az egészséges — és 5000 hasonemű ágytű a beteges legénység szükségére.

Egy rendbéli öltözék alatt értetik

A német sor gyalogságnál:

Egy köpeny, egy fegyver-kabát, egy posztó mellény, egy posztó pantalon, egy pár szárharisnya, két ing, két gaty, egy tábori sapka, egy pár kesztyű és egy csákó boríték.

A magyar sor gyalogságnál:

Egy köpeny, egy fegyver-kabát, egy posztó mellény, egy posztó nadrág, két ing két gaty, egy tábori sapka, egy pár kesztyű és egy csákó boríték.

A vadászoknál:

Egy köpeny, egy fegyver-kabát, egy posztó mellény, egy posztó pantalon, egy pár szárharisnya, két ing, két gaty, egy tábori sapka és egy pár kesztyű.

A hidászoknál:

Egy köpeny, egy fegyver-kabát, egy posztó mellény, egy posztó pantalon, két ing, két gaty, egy tábori sapka, egy pár kesztyű és egy csákó boríték.

Eszerint az öltözékre esik:

25,000 köpeny a gyalogság számára szürke vegyített posztóból, párolt és gombok nélkül.	
10,000 fegyver-kabát a német gyalogság számára	fejér posztóból
10,000 „ a magyar „	csuka szín szürke posztóból (Hechtgrau)
4,000 „ a vadászok „	hajtók és gombok nélkül.
1,000 „ a hidászok „	
10,000 gombokkal ellátott fejér mellény a német gyalogság számára.	
10,000 „ „ a magyar „	
4,000 „ „ a vadász „	
1,000 „ „ a hidászok „	
10,000 világos kék posztó pantalon a német gyalogság számára.	
10,000 „ „ zsinorított posztó nadrág a magyar gyalogság számára,	
4,000 csuka szín szürke posztó pantalon a vadász zászlóalj számára,	
1,000 „ „ a hidászok „	
14,000 pár fekete posztóból, gombokkal ellátott szárharisnya,	
50,000 ing Calico-ból (gyapotos vászon)	
50,000 gaty kendervászonból,	
20,000 világoskék gyalogsági tábor sapka,	
5,000 csuka szín szürke kesztyű a vadászok és hidászok számára,	
2,000 világoskék gyalogsági kesztyű.	
5,000 csuka szín szürke kesztyű a vadászok és hidászok számára,	
21,000 csákó boríték vaskozott Calico-ból.	

Egy legénységi felszerelés alatt értetődik:

Egy töltyény táska, egy töltyény táskaszij a testszíjjal együtt, egy átvéő szij, egy puská vagy rövid puská szij, egy durrány táska, hozzájár még jó egy nadrág szij a magyar nadrághoz.

Eszerint a legénységi felszerelésre esik:

1000 töltyény táska a gyalogság számára.	
1000 „ „ a vadászok „	
1000 „ „ szij irhabörből a gyalogság számára.	
1000 „ „ felső börből a vadászok „	
1000 átvéő szij irhabörből szuronytáskával csatostól a gyalogsági közlegények számára.	
1000 átvéő szij felső börből szuronytáskával csatostól a vadász közlegények számára.	
1000 puská szij irhabörből a gyalogság számára.	
1000 kurtá puská szij felső börből.	
1000 durránytáska irhabörből a gyalogság számára.	
1000 „ „ felső börből a vadászok „	
1000 nadrágszj.	

Egy rendbéli lófelszereléshez tartozik:

Egy nyeregbor, egy felső öv körülzörítősíjjal, egy alsó öv kötökkel, egy pár kengyeliszj, egy előkésztet (lómellyszíjjak), egy kantár fej, homlok csillag szíjjak, egy kantárszár, egy zabola szár, egy patkó táska, egy pistoly tartó, egy pár pistoly tartó övek, egy pár köpenyeg kötő szj, egy pár köpenyeg zsák kötő szj, egy rendbéli podgyász kötő szj 3 darabjával, egy köpenyeg zsák báránybőr tűz fedéllel.

Az említett 600 rendbélire számítva azoknak száma önként kitudatik.

Egy rendbéli ágytűre esik:

Egy szalmazsák, egy fejpárna és négy lepedő és ennél fogva összesen

20,000 egyszerű kavalot szalmazsák,

20,000 „ fejpárna és

80,000 „ lepedő, azután

5,000 ágyszalmazsák,

5,000 körházi fejpárna,

20,000 kettős lepedő adtatnak.

A kínálat a maga idejében kevesebbre nem terjeszkehetik, mint ezer rendbéli öltözék, ezer rendbéli legénységi felszerelés, három száz rendbéli lófelszerelés és öt ezer rendbéli ágytű, azonban a vállalkozóknak szabadságában álland, e fölött többet is ajánlhatni.

Az egyes ruhanemekre szóló ajánlatok is elfogadhatnak, azonban ez esetben az ajánlt nemeknek értéke legalább 10—12000 forintot tegyen.

A ruházati bizottmányok meg vannak bízva, azoknak kik a késznemek szállításán részt akarnak venni — az említett fajokból és hozzá tartozó anyagokból és alkatrészekből mutatvány példákat megtekintés végett előmutatni, és az egyes nemtűknél megtartandó osztály — és százalékos felosztását is megmondani, és az anyagokra és összeállítására nézve neán megkívánt felvilágosításokat adni.

A szállítványok valódi elvállalóinak használatul átengedtetnek a ruházati bizottmányok részéről még az anyagok és késznemek mutatvány példányai és szabási minták 15% kezelési díj mellett. A netán később támadandó hiányosság elkerülése végett, az elvállalóknak össze kell hasonlítani a nekik bepecsételve átadott mutatvány példányokat az eredeti mutatványokkal, és ezeknek hegyzett lapkái az általa történt megtekintés neve aláírásával meg erősíteni.

A szállított ruhanemeknek az anyag minőségét és összeállítását illetőleg mutatvány példány szerűeknek kell lenniök, és a különféle nagyságú nemeknél azoknak százaléka is megtartandó.

A részletes szállítványoknak átvételénél a ruházati bizottmányok által oly neműeknek melyek egy tüzetesebb átvizsgálást igényelnek, nevezetesen a posztóból készített és béllel ellátott öltözéknél 5% felbontatik, hogy az anyag minőségéről a jó és tartós munkáról és az alólírt mérték megtartásáról, valamint azon öltözékeknél melyek ványolt posztóból készitendők, — az elégséges ványoláslról meggyőződés szerzesék.

Ha a megvizsgálásnál aggályok adadnak elő: akkor ezen nemű részletszállítvány visszautasítottatik és el nem fogadtatik.

Ha pedig a vizsgálat eredménye hiánytalan, akkor a felbontott százalékok a kincstár költségén ismét helyreállítatnak.

A különféle börből készített felszerelési nemek akképp adandók át, hogy azok egyes alkatrészei a mutatványokéval minőségére, mértékre, azután a bőr erősség vagy gyengébb tartóságára nézve, összeegyeztetők kell, és az irhabör nemek festetlenül, a felső és timsőgyártott börből készített nemek pedig feketitlen állapotban, és ennél fogva a széleiken a természeti színre szállítandók.

A nyereg börből és a köpenyeg zsák báránybőr takarói nem állíthatnak össze apró darabokból, hanem ezek a mutatványknak kell hogy megfeleljenek.

Eppen ugy szükséges mutatvány szerűnek lenni, a börmek készítésénél használandó gomboknak, csatoknak, foglalkozóknak és a különféle alkatrészeknek.

Ellátások az előírt mutatványoktól semmiféle irányban nem történhetnek, vonatkoznak bér azok javításokra vagy surrogat anyagok használatára.

Az öltözeti szabály változtatás esetében erről a szállítók a katonai igazgatóság által jókor fognak értesíteni, hogy a megszüntetett forma szerinti készitést beállítsák és az új szerinti elkezdhesék.

Az ajánlott szállítási képességeket egy a kereskedelmi és iparkamara által kiállítandó bizonyítvány által kötelesek bebizonyítani.

A szállítási ajánlat megtartása tekintetéből tartozik minden versenyző a kívánt árok szerint eső szállítvány árok 5% kát bápénzülni letenni; mely a szállítási jóváhagyatván a szerződés teljesítéséig biztosíték gyanánt a kincstár kezében marad.

A szerződések csak az 1862-dik évre hagyatának jóvá.

Ha ez alkalommal némely szállítók végrehajtásban különösen képeseknek mutatnak magukat a szállításra, akkor a katonai igazgatóság oly helyzetbe jöve, őket jövő szállításoknál külön figyelemre méltítani, és több évekre is szerződésekbe becsatkozni.

A kincstár számára váio szállításoknál érvényben álló általános szerződési feltételek használatba lépnek a kész nemek szállításánál is.

A szállítás hirdetése néhány hónap múlva fog megtörténi, ottan az ajánlatok beküldésének határideje kitűzteni.

A cs. k. erdélyi főparancsnokságtól.

Nagy Szebenben április hó 28 án 1861.